

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové, v právní věci žalobce **V. D.**, zastoupeného Mgr. Janem Drapáčem, advokátem se sídlem nám. Osvobození 15, Zábřeh, proti žalovanému **Celnímu ředitelství Brno**, se sídlem Koliště 21, Brno, o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2002, č. j. 5910/2001-01-0101, proti rozhodnutí Celního úřadu Břeclav – dálnice ze dne 21. 7. 2000, č. j. E/000068/2000, a proti rozhodnutí Oblastního celního úřadu Břeclav ze dne 4. 12. 1995, č. j. 01-4092/95, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 7. 2004, č. j. 30 Ca 62/2002-25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou kasační stížností se stěžovatel (dále pouze „žalobce“) domáhal zrušení shora uvedeného pravomocného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2002, č. j. 5910/2001-01-0101. Tímto rozhodnutím žalovaný podle § 50 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“) zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Celního úřadu Břeclav – dálnice ze dne 30. 5. 2001, č. j. PV/000514/2000, kterým bylo žalobci uloženo uhradit penále za pozdní úhradu celního dluhu ve výši 219 204 Kč.

Napadeným rozsudkem současně soud odmítl žalobu proti rozhodnutí Celního úřadu Břeclav – dálnice ze dne 21. 7. 2000 č. j. E/000068/2000 a rovněž proti rozhodnutí Oblastního celního úřadu Břeclav ze dne 4. 12. 1995, č. j. 01-4092/95.

V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že žalobou napadeným rozhodnutím nebylo rozhodováno o povinnosti daňového dlužníka hradit celní dluh, o této otázce bylo totiž rozhodnuto Oblastním celním úřadem Břeclav již dne 4. 12. 1995 rozhodnutím č. j. 01-4092/95, ale pouze o penále, které vzniklo v důsledku neuhrazení celního dluhu. Napadené rozhodnutí vychází z § 63 daňového řádu. Povinnost hradit penále má poplatník v okamžiku vzniku prodlení s úhradou splatné částky daně, přičemž penalizace vyplývá přímo z § 63 daňového řádu a rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu s tímto ustanovením daňového řádu a proto v této části soud žalobu zamítl.

Rozhodnutí Celního úřadu Břeclav – dálnice ze dne 21. 7. 2000 č. j. E/000068/2000 bylo žalobci doručeno 2. 8. 2000 a rozhodnutí Oblastního celního úřadu Břeclav ze dne 4. 12. 1995, č. j. 01-4092/95 bylo žalobci doručeno 7. 12. 1995. Žaloba proti těmto rozhodnutím byla podána k poštovní přepravě dne 27. 3. 2002 a soudu doručena dne 28. 3. 2002, byla podána po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty k podání žaloby a proto soud v této části žalobu jako opožděnou odmítl dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Žalobce napadl rozsudek soudu kasační stížností, opírající se o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a domáhal se jeho zrušení.

V důvodech kasační stížnosti žalobce brojil proti rozhodnutí, kterým mu byl celní dluh vyměřen, celní dluh neměl být totiž v roce 1995 vyměřen jemu, ale jeho zaměstnavateli-K. J., K. Proti tomuto rozhodnutí brojil i návrhem na obnovu řízení, avšak jeho návrh byl zamítnut rozhodnutím Celního ředitelství Brno ze dne 15. 6. 1999. I toto rozhodnutí bylo stíženo procesními vadami, nespĺňovalo náležitosti rozhodnutí vydaného podle správního řádu. Protože rozhodnutí nespĺňovalo veškeré náležitosti, které správní řád v jednotlivých ustanoveních předepisuje, nemůže se ani stát řádným exekučním titulem. Protože v tehdejší době vycházel žalovaný z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, rozhodnutí o celním dluhu má závažné vady a proto se z něho nemůže odvíjet ani povinnost hradit penále.

V doplnění své kasační stížnosti uvedl, že přesto, že opakovaně upozornil odvolací orgány i soud na skutečnost, že rozhodnutí o vyměření celního dluhu je v rozporu s právním řádem České republiky, nikdo se těmito důvody nezabýval. Zopakoval, že na rozhodnutí o vyměření celního dluhu se v době jeho vydání, vztahoval správní řád, který však nebyl respektován. Ani soud, který navíc rozhodoval bez nařízení jednání, se nezabýval rozhodnutím zakládajícím žalobci povinnost hradit celní dluh. Navíc nebyly respektovány ani základní zásady daňového řízení, jestliže před vydáním platebního výměru neměl možnost vyjádřit se k podkladu rozhodnutí a uplatnit své návrhy. Žalobce zásadně nesouhlasí s tím, že jej celní orgány označily za deklaranta, tedy osobu v tomto případě odpovědnou za celní dluh, byl jen řidičem, který pro svého zaměstnavatele převážel zboží. Ze všech těchto důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V závěru požádal o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitky žalobce ze své většiny směřují do rozhodnutí o vyměření celního dluhu, ačkoliv v dané věci soud rozhodoval

o rozhodnutí, kterým bylo žalobci vyměřeno penále. Kasační důvody tak spočívají v nepochopení procesní situace. Námitky tvrdící, že všechna řízení, v nichž byla vydána rozhodnutí o vyměření cla byla zatížena vadami, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgány vycházely, neměla oporu ve spisech, či že docházelo k porušování správního řádu, jsou zcela účelové a ve vztahu k projednávané věci irelevantní.

Za rozhodující ve věci považuje žalovaný skutečnost, že platební výměr, kterým byl celní dluh žalobci vyměřen je pravomocný a vykonatelný, že žalobce byl skutečně v prodlení s jeho úhradou a proto žalovanému vznikla zákonná povinnost rozhodnout o penále. Žalobce v této souvislosti nenamítá nic, co by rozhodnutí o penále mělo zpochybnit, nezpochybňuje délku prodlení s úhradou, pouze účelově napadá rozhodnutí, kterým mu byl celní dluh vyměřen. Takové rozhodnutí však již nemůže, vzhledem k uplynutí lhůt, být předmětem soudního přezkoumání. Dle názoru žalovaného je kasační stížnost nedůvodná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V daném případě učinil žalobce předmětem soudního přezkoumání rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto o výši stanoveného penále z nedoplatku na clu.

Podle § 63 odst. 1 daňového řádu je daňový dlužník v prodlení, nezaplatí-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. Podle odst. 2 téhož ustanovení se penále počítá za každý den prodlení počínaje dnem následujícím po dni splatnosti až do dne platby včetně, a to ode dne původního dne splatnosti. Daňový dlužník je povinen zaplatit za každý den prodlení penále ve výši 0,1 % z nedoplatku daně. Penále stanovené podle tohoto ustanovení se uplatní nejdéle za 500 dnů prodlení; za každý další den prodlení se uplatní penále ve výši 140 % diskontní úrokové sazby České národní banky platné v první den kalendářního čtvrtletí.

Žalovaný, přezkoumává-li rozhodnutí, kterým bylo stanoveno penále, zjišťuje, zda existuje rozhodnutí, kterým byla povinnost hradit celní dluh subjektu řádně sdělena, zda skutečně nebyla platební povinnost splněna ve lhůtě stanovené v tomto rozhodnutí a zda je penále počítáno za každý den prodlení počínaje dnem splatnosti cla a konče jeho platbou. Pokud byly splněny tyto podmínky, pak již zkoumá jen to, zda bylo penále stanovené nejdéle za 500 dnů prodlení, neboť poté se již uplatní penále ve výši 140 % diskontní úrokové sazby České národní banky platné v první den kalendářního čtvrtletí.

Tímto rozsahem přezkoumání je vázán rovněž soud, při zachování zásady dispoziční. V žalobě i v kasační stížnosti tvrdí žalobce, že rozhodnutí o sdělení celního dluhu, z něhož vychází rozhodnutí o penále, se nezakládá na faktickém zjištění věci. Jinými slovy, jak dílem v žalobě, tak i v kasační stížnosti zpochybňuje žalobce rozhodnutí, kterým mu byl celní dluh vyměřen. Žalobu proti tomuto rozhodnutí soud odmítl pro opožděnost, což znamená, že se již ani dílčími žalobními body vztahujícími se k takovému rozhodnutí, soud nezabývá a ani zabývat nemůže. Soud vyložil, že žaloba je opožděná a z jakých důvodů, přičemž lhůtu pro podání žaloby nelze prodloužit. Odmítá-li soud žalobu pro opožděnost, nezkoumá důvodnost jednotlivých žalobních bodů. Nelze tedy soudu takový postup vytýkat.

V daném případě měl soud možnost pouze přezkoumat výše uvedené důvody, které mohou vést správní orgány k vydání rozhodnutí o předepsání penále.

Protože samotnou výši penále ani dobu, po kterou bylo penále počítáno žalobce nezpochybňuje, pak vzhledem k zásadě dispozitivní soud správně posuzoval pouze to, zda existuje pravomocné rozhodnutí o vyměření cla. Takovým návrhem byly totiž meze soudního přezkoumání samotným žalobcem vytyčeny.

Úspěšná není ani žalobcova námitka, že soud rozhodoval nesprávně bez nařízení jednání. Ze soudního spisu bylo zjištěno, že žalobce byl vyzván přípisem soudu k vyjádření, zda souhlasí, aby soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání s poučením, že souhlas je udělen též tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovým projednáním věci (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Tento přípis byl zástupci žalobce – Mgr. Drapáčovi doručen dne 24. 10. 2003. Protože přes udělené poučení žalobce na výzvu v uvedené lhůtě nereagoval, rozhodl soud ve věci bez nařízení jednání.

Ostatní výroky napadeného rozsudku žalobce kasační stížností nenapadl, proto ani jejich důvody Nejvyšší správní soud nepřezkoumával.

Z výše uvedených důvodů nepřisvědčil Nejvyšší správní soud námitkám stěžovatele a kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Protože soud rozhodl již o věci samé, nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalobce nedosáhl v řízení procesního úspěchu, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.), žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2005

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu